

סולימאן והציפור באיגיז

קוזאק

ארמונות של החאן סולימאן היו מלאי אוצרות, אך מעל הכל הוא שמר על טבעת זהב, שאותה מעולם לא הוריד מאצבעו. הייתה זו טבעת קסמים – מי שענד אותה יכול היה להבין לשון חיות, ציפורים וצמחים ושלט גם שלטון מוחלט על כל החי שעל האדמה.

יום אחד, בזמן ציד, רצה סולימאן לשתות מים קרירים ממעין, אך כששם את ידו למעין ושאב בה קצת מים הטבעת התחלקה מהאצבע ונפלה פנימה. החאן היה מוכן כבר לקפוץ לתוך הזרם כדי להוציא את הטבעת, אך אז התקרב אליה דג גדול ובלע אותה.

בעצב רב התחיל סולימאן ללכת לאורך החוף והלך זמן רב, עד שראה לפניו צריף בודד על חוף אגם, שליידו היו תלויות לייבוש רשתות דייגים.

השעה הייתה כבר מאוחרת. החאן נכנס לצריף.

עבר את הסף ואז שמע קול:

"הנה מזל שלנו! הוא מביא לנו ארוחה טובה."

סולימאן נבהל. באמצע הצריף עמדה זלמאוז-קמפיר מוצצת-הדם והושיטה לקראתו את ידיה הטפרים. הוא כבר רצה להוציא את סכין הצייד שלו כדי להתגונן, אבל אז שמע קול שני, רך ומתוק כמו שירת הזמיר:

"אל תטרידי את הנכנס, אמא! ראי כמה הוא מפואר ונעים במראה. אפילו סולימאן בעצמו לא טוב יותר ממנו."

סולימאן הביט בכוון הקול ולבו נרעד - ליד האח, על שטיח צבעוני, ישבה נערה, בעלת יופי כה מופלא שלידה אף אחד לא היה מפחד ממוות. זלמאוז-קמפיר אמרה:

"מזלך איש זר שמצאת חן בעיני בולוק, הבת שלי. ארחם עליך. אך ברח מכאן מהר. עוד מעט יחזור בעלי, ואז אף אחד כבר לא יציל אותך." וסולימאן ענה:

"לא אחזור אף שעל אחורה אם ביחד אתי לא תבוא בולוק היפהפייה."

באותו זמן נשמע רעש מים חזק, אדמה רעדה והצריף התחיל להתנדנד כאילו רוח סערה עברה. זלמאוז-קמפיר קפצה לפינה, פתחה ארגז שעמד

שם וקראה לסולימאן:

"כנס פנימה איש משוגע! אל תבזבז זמן!"

רק נסגר מכסה של הארגז מעל סולימאן כשלצריף נכנס דיאו, אוכל-אדם זקן.

"אני מריח ריח של אדם!" קרא במלוא גרונו.

אבל אשתו נזפה בו:

"אבדת את שכלך, טיפש זקן? זה הריח של הרועה שאכלנו אתמול בערב. והיום לא נכנס איש לצריף."

בא הלילה. עם שחר דיאו יצא לאגם וחזר עם

הרבה דגים.

"תכינו ארוחת בוקר" אמר לאשתו ולבתו "אני יוצא

לציד. אולי אצליח לצוד חייל ואולי סוס של חייל."

יצא. זלמאוז-קמפיר הוציא את סולימאן מהארגז

והתחילה לדחוף אותו אל הדלת.

"לך מכאן, אורח לא קראוה! מספיק פחד גרמת לי!"

אך סולימאן לא זז ממקומו ורק הביט כל הזמן על

בולוק היפה ולא הורד את עיניו ממנה.

בולוק, כפי שאבא שלה ציווה, התחילה לנקות את

הדגים. היא חתכה קרפיון גדול וצעקה מרוב

הפתעה. בקרביים של הדג מצאה טבעת זהב.

הטבעת גלשה מידיה והתגלגלה ישר לרגלי

סולימאן.

החאן הרים את הטבעת וענד אל האצבע. ובאותו

הרגע נעשה שוב עצום וחכם כמו קודם.

"אני חאן סולימאן!" קרא בשמחה "האם את, בולוק

רוצה להיות חאנה של היקום?"

וכך בולוק נעשתה לחאנה. עכשיו היא כבר ישנה

על כריות משי, אכלה על כלי זהב וכסף, לבשה

קטיפה וברוקד. אך כל זה לא הספיק לה.

החאן לא חסך דבר לאשתו, הוא שכח את בעיות

הממלכה ורק חשב במה לפנק את אותה.

"אם רק תרצי, בולוק, אבנה לך ארמון מזהב

ויהלומים."

"אין לי צורך בארמון מזהב ויהלומים" ענתה לו

בולוק המפונקת "אם אתה אוהב אותי, בעלי, בנה

לי ארמון מעצמות של כל הציפורים."

סולימאן כל-יכול הורה מיד לכל ציפורי העולם

להופיע לפניו, מוכנות למות, כי כך הורתה לו

החאנה אשתו.

בלהקות שחורות, ללא שירה וציצים באו לארמון
החאן הציפורים האומללות, מוכנות לקבל, בלי
התנגדות, את הצו האיום. כזה היה כוח של
הטבעת המופלאה של סולימאן.

בולוק בדקה וספרה את הציפורים ואחר כך אמרה
לחאן:
"חסרה עדיין ציפור אחת שלא נשמעה לצו שלך,
ושמה באיגיז."

סולימאן התרגז. הוא הורה מיד לעורב השחור
לחפש ולהביא לפניו את באיגיז הסוררת.
שלושה ימים חיפש העורב וחזר ללא כלום. באף
מקום לא יכול היה למצוא את הציפור הלא
ממושמעת. ואז החאן שלח לחיפושים את הנץ,
בעל עיניים חדות.

הנץ מצא את באיגיז על הר, מוסתרת תחת אבן.
היא נכנסה עמוק תחת המחסה שלה ולא ניתן היה
להוציא אותה לא במקור ולא בטפרים.
הנץ קרא:

"באיגיז המכובדת, מה את עושה כאן?"
"אני מהרהרת, אני מהרהרת."
"מה? מה אמרת? לא שמעתי."

"ומה עוד חישובת?"

"חישובתי מי יותר - חיים או מתים."

"ואיזה מהם יותר לדעתך?"

"יותר מתים, אם סופרים כמתים גם את הישנים."

"ומה עוד חישובת?"

"חישובתי - מי יותר, גברים או נשים?"

"ומה דעתך?"

"נשים יותר, החאן, אם סופרים גם את הגברים

חלשי הדעת, שלמרות כל הגיון מוכנים למלא כל

גחמה נשית."

כשסולימאן שמע זאת, הוא כיסה את עיניו בכף ידו

ופניו הסמיקו. שליט העולם הבין את הרמז של

הציפור הקטנה, ומיד שחרר לביתם את כל נתיניו

בעלי הכנף. ואלה, בשירה וציוץ שמח התפזרו

לקנים שלהם.

וכך לא נבנה ארמון מעצמות הציפורים. והציפורים

בחרו את באיגיז לבאי שלהם לעולם ולתמיד, כי

היא הצילה אותן מהשמדה.

***

באיגיז הוציאה את ראשה מתחת האבן והנץ תפס אותה היטב ועף אתה אל החאן.

באיגיז התחילה לשיר

"אבדתי! אבדה הנשמה שלי!"

"ציפורני האויב מחזיקות אותי חזק!"

הנץ זרק את באיגיז לרגליו של סולימאן, אך באיגיז

המשיכה את השיר שלה:

"ראשי דק יותר מזרתי!"

"ובשרי תחת כנפיים פחות מאשר אצל דרור!"

"מעט דם ובשר בגופי!"

"אפילו זבוב לא יישבע ממני!"

סולימאן הביט עליה בחומרה ורקע ברגלו:

"מדוע את, באיגיז, לא באת אלי בקריאה הראשונה

שלי?"

ובאיגיז ענתה:

"מחשבות חשבתי, חישובתי."

"על מה חשבתי?"

"חשבתי מה יותר בעולם - הרים או גאיות."

"ומה חישובת?"

"יותר הרים, אם סופרים גם את התלוליות

שחולדים חופרים בערבה."